

1. אביטל אנגלברג
 2. שלומית פלינט
 3. שרה סגל-כץ
 4. רחל קרן
 5. מישל כהן פרבר
 6. שלומית פיאמנטה
 7. עתים – יעוץ ומידע במעגל החיים היהודי
 8. מרכז רקמן לקידום מעמד האשה ע"ש רות ועמנואל רקמן, אוניברסיטת בר-אילן
 9. קולך – פורום נשים דתיות
- באמצעות עתים – יעוץ ומידע במעגל החיים היהודי (ע"ר)
ע"י ב"כ עו"ד שרה וינברג ו/או אחרים
שכתובתם למסירת כתבי בית דין
ברח' שלמה הלוי 5, ת"ד 45435, ירושלים 9145102
טל' 02-6482205, פקס 02-6480726, דוא"ל sara@itim.org.il

העותרות

נגד

1. מועצת הרבנות הראשית לישראל
 2. מחלקת בחינות והסמכה ברבנות הראשית לישראל
 3. המשרד לשירותי דת
- ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
רח' צלאח א-דין 29, ירושלים 9711052
טל' 073-3925590, פקס 02-6467011

המשיבים

תגובה מטעם המדינה לעתירה

1. בהתאם להחלטות בית המשפט הנכבד, ובהן ארכות שניתנו, ובהמשך לבקשת ארכה מיום 24.6.20, מוגשת בזאת תגובה מטעם המדינה לעתירה שבכותרת. דיון בעתירה בפני הרכב קבוע ליום 16.7.20.
2. עניינה של העתירה בבקשת העותרות כי יתאפשר לנשים לגשת לבחינות, שעורכת הרבנות הראשית לישראל (להלן "הרבנות הראשית") כחלק מתפקידה לתת כשירות לתפקידי רבנות שונים, ובהמשך לכך לקבל אישורים ותעודות על מעבר בחינות אלה. יצוין כי בעתירה מדגישות העותרות כי עניינה של העתירה "אינו דרישה לקבלת הסמכה לרבנות מטעם המשיבה 1" (עמ' 3, סעיף 4 לכתב העתירה; ההדגשות במקור), אלא האפשרות להשתתף בבחינות ולקבל בהמשך להן תעודות ואישורים על מעברן.
3. בהמשך להגשת העתירה התקיימו מספר ישיבות בנוגע לה בהשתתפות גורמי המדינה השונים. כך, תחילה התקיימה ישיבה בנוגע לעתירה במחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה, ולאחר מכן התקיימה ישיבה אצל המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט אזרחי).

4. לאחר מכן התקיים, ביום 26.2.20, דיון בנוגע לעתירה אצל היועץ המשפטי לממשלה, בהשתתפות גורמים שונים ובהם השר לשירותי דת; מנכ"ל המשרד לשירותי דת; מנכ"ל הרבנות הראשית; המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט אזרחי); המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי); מנהל מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה; היועץ המשפטי לרבנות הראשית; ונציגים נוספים מגופים אלה. הדיון עסק בגיבוש עמדת המדינה ביחס לעתירה דן.

בדיון הושמעו העמדות השונות בנוגע לסוגיה. יצוין כי הרבנות הראשית הדגישה שהבחינות שהיא עורכת, והתעודות והאישורים על מעבר בחינות אלה שהיא נותנת לעוברים אותן, נעשות כחלק מתפקידה לתת כשירות לתפקידי רבנות שונים ושהיא אינה מוסד לרכישת השכלה. בתוך כך, שבה ועלתה הצעה מטעם המשרד לשירותי דת והרבנות הראשית כי יוקם מערך בחינות תורני נוסף, חלופי, מחוץ לרבנות הראשית, אשר ינוהל ויופעל על ידי גורם אחר וייועד למי שאינם מבקשים לקבל כשירות מהרבנות הראשית לרבנות, תוך שהעוברים והעוברות בחינות אלה בהצלחה יוכלו גם הם לזכות בהטבות כלכליות-תעסוקתיות זהות לאלה הניתנות על עמידה במבחני הרבנות הראשית.

בהמשך לכך, קבע היועץ המשפטי לממשלה, על רקע קשיים משפטיים שישנם במצב הקיים, כי בשים לב לאפשרות – מבלי לקבוע מסמרות – שמערך בחינות כאמור לעיל עשוי לענות על הקשיים המשפטיים האלה, ניתן לאפשר למשרד לשירותי דת והרבנות הראשית לפעול, וזאת בהקדם האפשרי וללא דיחוי, מול הגורמים הממשלתיים הרלוונטיים בעניין בחינת ההיתכנות המעשית בכלל של הקמת מערך בחינות כאמור לעיל, שניתן יהיה להפעילו בעתיד הקרוב, ולעדכן את היועץ המשפטי לממשלה בהקדם האפשרי בעניין, לצורך גיבוש עמדת המדינה ביחס לעתירה.

5. בהמשך לכך, התקיימה ביום 4.3.20 פגישה אצל נציב שירות המדינה, בהשתתפות מנכ"ל המשרד לשירותי דת, מנכ"ל הרבנות הראשית, היועץ המשפטי לרבנות הראשית, סגן היועץ המשפטי לנציבות שירות המדינה, וגורמים נוספים מגופים אלה. באשר לאפשרות הקמתו של מערך הבחינות החלופי במסגרת נציבות שירות המדינה קבע נציב שירות המדינה כי נציבות שירות המדינה אינה האכסניה המתאימה להפעלת מערך בחינות מן הסוג האמור. לצד זאת, הביע הנציב נכונות עקרונית, ככל שיוקם מערך בחינות חלופי כאמור המקובל על הגורמים הרלוונטיים השונים, להכרה של נציבות שירות המדינה בתעודה על מעבר בחינות שייערכו במסגרת מערך כזה כשקולה לתעודת "יורה יורה" שמעניקה הרבנות הראשית לעניין תנאי סף בקבלה למשרות שבהן נדרשת כתנאי סף תעודת תואר ראשון או תעודת "יורה יורה".

בהמשך לכך, נקבעה ליום 16.3.20 פגישה בנושא במשרד החינוך עם שר החינוך ומנכ"ל משרד החינוך. ברגע האחרון נבצר מהשניים להשתתף בפגישה, והפגישה נערכה עם ראש מטה השר ויועץ המנכ"ל, תוך שמצד המשרד לשירותי דת והרבנות הראשית השתתפו בפגישה מנכ"ל המשרד לשירותי דת, מנכ"ל הרבנות הראשית והיועץ המשפטי לרבנות

הראשית. בהמשך לפגישה סוכם כי תועבר למשרד החינוך פנייה סדורה בנושא כדי שזה יוכל להיבחן באופן מסודר מול הדרגים המקצועיים במשרד, ופנייה כזו מיום 19.3.20 הועברה למשרד החינוך.

יוזכר, כי ביני לביני התפרץ בישראל נגיף קורונה, על השלכותיו הידועות על סדרי העבודה ועל תשומת הלב של הגורמים השונים, וכן הוקמה ממשלה חדשה בהמשך לבחירות שהתקיימו ביום 2.3.20, אשר במסגרתה גם נכנסו לתפקידי שר החינוך והשר לשירותי דת שרים חדשים.

בהמשך, פעלה לשכת הראשון לציון, הרב הראשי לישראל ונשיא מועצת הרבנות הראשית, לתיאום פגישה כדי להניע מחדש את קידום בחינת הנושא, וביום 28.6.20 צפויה להתקיים ישיבה בלשכת הראשון לציון, ובהשתתפות השר לשירותי דת, עם שר החינוך שאליו הוזמן גם השר להשכלה גבוהה ומשלימה (זאת לאור העובדה שלאחרונה הוחלט להעביר את האגף לחינוך מבוגרים ממשרד החינוך למשרד זה), כדי לדון בנושא ובמטרה לקדם את בחינת הסוגיה. יצוין, למען הסר ספק, כי אין בקיומה של ישיבה זו ובהשתתפותם בה של השרים וגורמי המשרדים האמורים כדי להוות הסכמה מצד איזה מהשרים ומהמשרדים האלה לפעולה כלשהי.

6. לנוכח כל האמור לעיל, לעמדת המדינה יש מקום, במכלול נסיבות העניין, לאפשר פרק זמן סביר נוסף למיצוי בחינת האפשרויות בנושא – עניין שמטבע הדברים עשויה להיות לו השלכה לעניינה של העתירה דנן – בטרם גיבוש עמדה סופית ביחס לעתירה, ועל כן מתבקש בזאת בית המשפט הנכבד לאפשר למדינה להגיש הודעת עדכון בתוך 90 יום.

7. על פי שנמסר מהרבנות הראשית, העובדות המפורטות בתגובה זו עתידות להיתמך בתצהירו של מר משה דגן, מנכ"ל הרבנות הראשית, שקרא את התגובה ואישר אותה, ומסיבות טכניות לא ניתן היה להחתימו היום על תצהיר; ועל כן מבוקש להגיש את התצהיר במהלך הימים הקרובים.

יונתן נד"ב, עו"ד

סגן בכיר במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

היום, ג' בתמוז התש"ף

25 ביוני 2020